

ชนชาติพื้นเมืองและขบวนการปฏิวัติประชาชน ของชนชาติบรูแห่งเทือกเขาภูพาน

INDIGENOUS PEOPLE AND THE REVOLUTION OF BRU'S PEOPLE IN THE
PHUPHAN MOUNTAINS

ธัญญา ใจเที่ยง¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาจิตสำนึกและบทบาทของกลุ่มชนพื้นเมือง“ชนชาติบรู” ในขบวนการปฏิวัติและการต่อสู้ทางการเมืองในเขตเทือกเขาภูพาน ประเทศไทย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์เชิงลึก และสังเกตแบบมีส่วนร่วม ในพื้นที่ 5 หมู่บ้านของกลุ่มชนชาติบรู ใน อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร ระหว่างเดือน มีนาคม – มิถุนายน พ.ศ.2553 ผลการวิจัยพบว่าชนชาติบรู เป็นกลุ่มชนพื้นเมืองแห่งลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง พูดภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก มีลักษณะทางนิเวศและวัฒนธรรมที่งดงามเป็นของตนเอง การต่อสู้เพื่อแย่งชิงดินแดนและผู้คนที่เป็นการสถาปนารัฐของล้านช้างและสยาม ก่อให้เกิดชนชั้นทางสังคม การเป็นผู้แพ้สงครามทำให้ชนกลุ่มนี้กลายเป็นผู้ถูกปกครองและถูกกดขี่ทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม แต่พวกเขาพยายามเคลื่อนไหวต่อสู้เพื่อสิทธิและความเท่าเทียมแห่งมนุษยชาติตลอดมา ตั้งแต่ยุคที่เรียกว่ากบฏชาวนา รวมถึงการต่อสู้เพื่อปลดปล่อยการกดขี่จากฝรั่งเศสเจ้าอาณานิคม ในลาวตอนใต้ ซึ่งเกิดขึ้นก่อนการเคลื่อนไหวของพรรคคอมมิวนิสต์อินโดจีน แม้ในช่วงต้นทศวรรษที่ 2500 ในเขตเทือกเขาภูพาน พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย จะเป็นผู้ปลุกแนวนคิด สนับสนุนแนวทางการปลดปล่อยทางชนชาติ ที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ เหยียดหยาม อันเป็นลักษณะที่ชนชาติส่วนน้อยต่างๆ ทั่วโลกเผชิญ ในขณะเดียวกันพรรคคอมมิวนิสต์ฯ ก็ได้รับการช่วยเหลือ และการสนับสนุนในเรื่องอาหาร กำลังพล ที่พักอาศัย จากคนในชนชาติพื้นเมืองกลุ่มนี้ จนกระทั่งสามารถก่อตั้งกองทัพปลดแอกประชาชนแห่งประเทศไทย สร้างฐานที่มั่นและเขตปลดปล่อยเป็นเขตแรกของประเทศไทย

คำสำคัญ: ชนชาติพื้นเมือง ชนชาติบรู การปฏิวัติ เทือกเขาภูพาน

¹ธัญญา ใจเที่ยง อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์

Abstract

This research studied the awareness and the role of the indigenous people “Bru Nation”, in the revolutionary movement and political struggle in the Phu Phan mountains area of Thailand. This study integrated qualitative research methods by using in-depth interviews, documentary study and participatory observation in the area of five villages of Bru ethnic group, Mukdahan Province. The study found that Bru people who used Austro-Asiatic family language have lived in the land of the Mekong River for a long time. They have a beautiful specific of cultural and eco-ethnic. The fight to usurp the land and people as an established state of Laos and Siam resulted in the condition to bring about the master and servant class. The losing from the battle became the oppression in race and culture. However, these indigenous people had tried to fight for rights and equality all the time since the era called “Peasant Rebellion”. They had fought for the liberation from the French colonial in southern Laos before the movement of the Indochina Communist Party. Even the Communist Party of Thailand supported the concept and guidelines for the liberation of the peoples in the Phu Phan mountains area, in the early decades 2500. At the same time, Bru people helped the Thai Communist Party about food, military, dwelling and etc. until the first of people military and freedom area of communist in Northeastern Thailand occurred.

Keywords: indigenous people, Bru people, the Revolution, the Phu Phan mountains

ความสำคัญของปัญหาของการวิจัย

เพื่อศึกษาหาว่าหนึ่งในเขตนิเวศกลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง เป็นดินแดนที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง เพราะเป็นส่วนหนึ่งของเขตป่าฝนเมืองร้อน (Tropical forest biome) ความหลากหลายทางชีวภาพ มิได้หมายถึงแค่ ความหลากหลายของพืชและสัตว์ แต่ยังหมายรวมถึงความหลากหลายของชนพื้นเมือง (indigenous people) ชนชาติบรู เป็นหนึ่งในความหลากหลายของชนพื้นเมือง ที่เกี่ยวข้องกับขบวนการวิวัฒน์และการสถาปนาสังคมวัฒนธรรม และอุดมการณ์แห่งรัฐสมัยใหม่ในดินแดนกลุ่มแม่น้ำโขง บรูเป็นกลุ่มคนดั้งเดิม ที่มีจำนวนไม่น้อยไปกว่ากลุ่มชนอื่นใดในแถบนี้ตลอดระยะเวลาของการสถาปนารัฐศักดินา ที่เป็นการ

แย่งชิงดินแดนและผู้คน คนกลุ่มนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับทั้งโดยตรงและโดยอ้อม โดยเฉพาะในระยะเวลาที่มีความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยกับรัฐบาลไทย พื้นที่ชนบทอันห่างไกลที่คนกลุ่มนี้อาศัยอยู่นับว่าเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนดังกล่าว ประชาชนในพื้นที่ เป็นมวลชนรากฐานที่สำคัญ (เสาชื่อคำหัด, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 พฤษภาคม 2553) แต่ที่ผ่านมานักศึกษาถึงขบวนการประวัติศาสตร์การเมืองดังกล่าว บทบาทและเรื่องราวของคนกลุ่มนี้ ถูกกล่าวถึงน้อยมาก การศึกษาและการเขียนประวัติศาสตร์การปฏิวัติประชาชน มักถูกพูดถึงเฉพาะเรื่องของพรรคฯ สหายนำ กรรมการพรรค อดีตนักศึกษาที่มีชื่อเสียงในสังคม หรือไม่กี่ผู้นำทางการทหารฝ่ายรัฐ ทั้งๆ ที่ชนพื้นเมืองหรือชาวนากลุ่มนี้ เป็นส่วนหนึ่งสำคัญของ

ขบวนการประวัติศาสตร์ประชาชนแห่งชาติไทย ที่สำคัญ งานศึกษาในขบวนการแห่งการปฏิวัติที่ผ่านมาอย่างไม่ค่อย มีการพูดถึงบทบาทความสำคัญและวิเคราะห์จิตสำนึก ของชนชาติพื้นเมืองกับขบวนการปฏิวัติสังคม ทั้งที่ชน พื้นเมืองหรือกลุ่มชาติพันธุ์ มีส่วนอย่างยิ่งกับประวัติศาสตร์ ขบวนการปฏิวัติทางสังคมทั่วโลก (Levinson,1998)

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาจิตสำนึกทางชนชาติและ ลักษณะความเป็นชนชาติขบถ
- 2.2 เพื่อศึกษาขบวนการเคลื่อนไหวและการ ต่อสู้ทางการเมืองของชนชาติขบถ
- 2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจิตสำนึก อุดมการณ์ของชนชาติส่วนน้อย กับขบวนการต่อสู้ ทางการเมืองของชนชาติขบถ

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาในหมู่บ้านของชนชาติขบถที่มีขบวนการ เคลื่อนไหวทางการเมือง ในเขต อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร ประเทศไทย จำนวน 5 หมู่บ้าน ในแถบเทือกเขาภูพาน มีขอบเขตเนื้อหาซึ่งครอบคลุม ลักษณะนิเวศวิทยาและ จิตสำนึกของชนชาติขบถกับขบวนการปฏิวัติสังคม ประวัติศาสตร์ ขบวนการ ต่อสู้ทางการเมืองกับอำนาจรัฐ ในชุมชนชาวยุโรป ในยุคความขัดแย้งทางอุดมการณ์ การเมืองระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยกับ รัฐบาลไทย (พ.ศ.2485-2523)

สมมติฐานการวิจัย

ความเป็นชนชาติส่วนน้อย ผู้มีวิถีวัฒนธรรม และจิตสำนึกแห่งชาติพันธุ์ ซึ่งถูกเอารัดเอาเปรียบและ ถูกดูถูกเหยียดหยาม เป็นแรงกดดันและแรงผลักดัน ให้ผู้คน ลูกต่อสู้กับชนชั้นปกครอง อย่างอิสระและปราศจากการ ขึ้นนำ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

แนวคิด-ทฤษฎี ความสัมพันธ์ระหว่างจิตสำนึก และนิเวศแห่งชนชาติพื้นเมืองกับขบวนการเคลื่อนไหว ทางการเมือง และแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม กับบริบททางสังคม วัฒนธรรมและลักษณะทางนิเวศ แห่งชนชาติพื้นเมือง

แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานิเวศวิทยา ชนชาติพื้นเมืองและชนชาติขบถ

งานของยศ สันตสมบัติ และคณะ (2547) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ ในเขตภาค เหนือของประเทศไทย เช่น ม้ง เมี่ยน ลีซู อาข่า กะเหรี่ยง ลัวะ ขมุ ไทลื้อ และ คนเมือง พบว่า กลุ่ม ชาติพันธุ์แต่ละกลุ่มมีการเรียนรู้และมีความเข้าใจ ธรรมชาติอย่างลึกซึ้ง มีความผูกพันระหว่างมนุษย์กับ แผ่นดิน ธรรมชาติ มีผลต่อการกำหนดวิถีชีวิตแห่งความ เป็นอิสระ เรียบง่าย มีอิสระทางภูมิปัญญาและการพึ่งพา ตนเองของแต่ละชนเผ่า

ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี (2539) ศึกษา ภูมิปัญญาชนชาติขบถพื้นเมือง: ศึกษากรณีชุมชน กะเหรี่ยงในป่าทุ่งใหญ่นเรศวร เขาสะท้อนภาพ-เสียง แห่งธรรมชาติ เสียงของหัวใจชนพื้นเมือง ที่หยั่งโยง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับธรรมชาติ เกี่ยวข้องกับมิติทางจิต วิญญาณนิเวศ อย่างไรก็ตาม เขาชี้ให้เห็นถึงนโยบายของรัฐ ที่ทำให้วิถีแห่งวัฒนธรรมสมัยใหม่เถาเถา กระทบกับ วัฒนธรรมชนเผ่าพื้นเมือง หากมองในทางเศรษฐศาสตร์ การเมือง ความเหลื่อมล้ำทางอำนาจ มิเพียงแต่ส่งผลต่อ เรื่องความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ยังไปมีผลต่อความ เหลื่อมล้ำในทางวัฒนธรรม อันเป็นความไม่เป็นธรรม หรือการถูกขูดรีดในทางวัฒนธรรมที่รัฐมีต่อชนชาติ พื้นเมืองส่วนน้อย

นอกจากนี้ยังมีงานที่เกี่ยวข้องกับ ประวัติศาสตร์และวิถีวัฒนธรรมของชนชาติขบถหรือชาว

เช่นงานของ จิตรกร โพธิ์งาม (2536) ที่ศึกษาโลกทัศน์ของชาวยุโรป ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี งานของ พิสิษฐ์ บุญไชย (2545) ชาวยุโรปในจังหวัดมุกดาหาร งานของ ภัทธิตา ยิมเรวัต (2525) ศึกษางานบุญของชาวยุโรปในจังหวัดมุกดาหาร รวมไปถึงแสงเพชร สุพร (2533) ศึกษาโลกทัศน์ของชาวโซ่ ในมุกดาหาร ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับยุโรป และที่ให้ภาพลักษณะทางสังคมของชนชาติได้ดียิ่ง คือ งานของจิตร ภูมิศักดิ์ (2540) “ความเป็นมาของคำสยาม ไทย ลาว และลักษณะทางสังคมของชนชาติ”

6.2 งานที่เกี่ยวข้องกับขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองของชนพื้นเมือง

งานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้กับการเหยียดหยามหรือการกดขี่ของกลุ่มที่กุมอำนาจเหนือกว่าชนพื้นถิ่น คือ งานของ ฉัตรทิพย์ นาถสุภา (2540) ที่พูดถึงการกบฏของชาวข่า เช่น กบฏเจ้าเชียงแก้ว ปี ค.ศ.1791 งานของสุวิทย์ วีระศาวัต (2546) เรื่องประวัติศาสตร์ลาว พบว่ามีการต่อต้านการปกครองของฝรั่งเศสของชาวข่าในลาวใต้ ภายใต้การนำของพ่อกระดวด (ค.ศ.1900-1903) ก่อนการจัดตั้งของพรรคประชาชนปฏิวัติลาว ที่ทนการข่มเหงของเจ้าอาณานิคมไม่ได้ ซึ่งชนชาติข่า นี้ถือว่าเป็นคนกลุ่มตระกูลเดียวกับชาวยุโรป ในเขตมุกดาหาร

งานที่ว่าด้วยเรื่อง “ความเชื่อพระศรีอารีย์” และ “กบฏผู้มีบุญ” มีพรเพ็ญ ฮั่นตระกูล และอัจฉรา กมฺพิสมัย (2527) เป็นบรรณาธิการ รวบรวมงานวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ขบวนการกบฏชาวนาไทย เช่น ฉลอง สุนทราวณิชย์ (2527) “ความเชื่อในเรื่องพระศรีอารีย์และกบฏในภาคอีสาน: ข้อสังเกตเบื้องต้นเกี่ยวกับอุดมการณ์และผู้นำ” ที่กล่าวถึงการกดขี่ที่เป็นเงื่อนไขขบวนการกบฏเพื่อสังคมใหม่ ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และ ประนุช ทรัพย์สาร (2527) “อุดมการณ์ขบถผู้มีบุญอีสาน” สมโชติ อ่องสกุล (2527) ศึกษา “กบฏผู้วิเศษ: ฝิ่นในภาคใต้” เป็นต้น ซึ่งเป็นการศึกษาจิตสำนึก ชุมชนบุพกาลกับกระบวนการคงอยู่และการเปลี่ยนแปลงของวิธีการผลิต (mode of production)

และเรื่องราวของกบฏท้องถิ่น ที่เกิดขึ้นเมื่อถูกบังคับให้มีการเปลี่ยนแปลงโดยอีกสังคมหนึ่ง ซึ่งมีระบบวัฒนธรรมและอำนาจทางการเมืองที่แตกต่างหรือเหนือกว่า

งานที่เกี่ยวข้องกับขบวนการต่อสู้ของชนพื้นเมืองต่างๆในต่างประเทศ เช่นงานของ อภิวัฒน์ วิลาสินี (2547) ศึกษาขบวนการปฏิวัติของชนพื้นเมืองอินเดียน “ชาปาติस्ता กองทัพปลดปล่อยแห่งชาติเม็กซิโก” ปรีชา คุวินทร์พันธุ์ (2548) ศึกษาขบวนการต่อสู้ของกลุ่มชน “โมโร” มุสลิมในเกาะดาเนา-ซูลู ของฟิลิปปินส์ เหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า ขบวนการเคลื่อนไหวและการต่อสู้ทางการเมืองทั่วโลก มักเกิดขึ้นเสมอในสังคมที่ไม่มีความเป็นธรรม หรือสังคมที่ชนชาติส่วนน้อย เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากชนชาติส่วนใหญ่ ที่อยู่ต่างวัฒนธรรม

วิธีการดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) อาศัยการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (document) และศึกษาในภาคสนาม (field studied) โดยมีรายละเอียดดังนี้

7.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลและพื้นที่การศึกษา

(1) ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เก็บรวบรวมจากแหล่งกำเนิดหรือพื้นที่ในชุมชนชาวยุโรป ในภาคสนาม (field) การเก็บข้อมูลใช้เทคนิคการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant observation) และการสัมภาษณ์ (interview) มีวิธีการสัมภาษณ์ (1) วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) (2) วิธีการสัมภาษณ์แบบมีจุดความสนใจเฉพาะ (focus interview) หรือการสัมภาษณ์เจาะลึก (indepth interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) (สุภางค์ จันทวานิช, 2546, หน้า 76-77) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ที่เป็นกึ่งโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง ในพื้นที่ที่มีการเคลื่อนไหวทางการเมืองระหว่างชนพื้นเมือง “เผ่าบุรุษ” และพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย

จำนวน 5 หมู่บ้าน คือ บ้านตัว บ้านนาหลัก บ้านหนองคอง บ้านพังแดง และบ้านหนองหมู ในเขตอำเภอคง จังหวัดมุกดาหาร ระหว่างเดือนมีนาคม 2553-มิถุนายน 2553

(2) ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้จากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นเอกสาร การศึกษา การวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในเรื่องประวัติศาสตร์ชนชาติ วัฒนธรรมโลกทัศน์ของชนชาติ ขบวนการต่อสู้และการปฏิบัติของชนชาติส่วนน้อยของโลก เป็นต้น

7.2 การวิเคราะห์ข้อมูล (data analysis) และสังเคราะห์ข้อมูล (data synthesis)

ข้อมูลที่ได้จะมีการเปรียบเทียบคุณสมบัติหรือลักษณะเฉพาะของข้อมูลหลักฐานที่เก็บรวบรวมมาได้ว่ามีแบบแผนคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง และหลีกเลี่ยงความคลาดเคลื่อน (avoiding errors) ที่เกิดจากนักวิจัย ทั้งจาก การด่วนสรุป อคติ และการตีความ โดยอาศัยการตรวจสอบข้อมูล 3 เสา (องอาจ นัยพัฒน์, 2551, หน้า 141-174) การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการบูรณาการข้อมูลที่ได้จากเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตภาคสนาม ทำการวิเคราะห์ทั้งระหว่างเก็บข้อมูล และหลังจากออกจากพื้นที่ และทำการสังเคราะห์ภาพรวมหลังการวิเคราะห์ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ภายใต้อาณัติของทฤษฎีเชิงระบบ (System theory) และหลักสหวิทยาการ (interdisciplinary) โดยมีกรอบการวิเคราะห์ที่สำคัญอยู่ที่จิตสำนึกของการเป็นชนพื้นเมืองส่วนน้อย “บรู” กับขบวนการปฏิวัติทางสังคม

ผลการวิจัย

8.1 บรูกับความหลากหลายของมนุษย์ในดินแดนลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง

ในดินแดนลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง มีกลุ่มชนที่พูดภาษาที่สำคัญอยู่อย่างน้อย 4 กลุ่มตระกูลภาษาใหญ่ คือ 1) ทิเบต-พม่า 2) ไท-กะไต 3) ออสโตรนีเซียน และ 4) ออสโตรเอเชียติกหรือมอญ-เขมร (ชาณวิทย์ เกษตรศิริ และ กัมปนาท ภักดีกุล อ้างถึงในสุมิตร ปิติพัฒน์, 2549,

หน้า 223-232) ลักษณะความหลากหลายทางชาติพันธุ์-ชนชาติในลุ่มน้ำโขง มีลักษณะคล้ายคลึงกับเขตอื่นๆทั่วโลก (Levinson, 1998) ทั้งในอเมริกาเหนือ (Hiebert, 1991) ตะวันออกกลาง (Fenster, 1996; Slann, 1974) ยุโรปตะวันออก (Dawson, 1997; Lust, 2010) แอฟริกา (Daley, 2006) โดยที่แต่ละเขตชีวภูมิศาสตร์ มักไม่ปรากฏว่ามีเพียงมนุษย์ชนชาติเดียว แต่ทุกเขตล้วนประกอบด้วยมนุษย์หลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์

ชนชาติบรูเป็นชนพื้นเมืองกลุ่มหนึ่งที่พูดภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติกหรือมอญ-เขมร ในกลุ่มย่อยมอญ-เขมรตะวันออก (Eastern Mon-Khmer) สาขา กลุ่มกต็อก เช่นเดียวกับ ชนชาติกูย เยอ (สุริยา รัตนกุล และคณะ, 2542, หน้า 1-5) กระจายอยู่ทั่วไปในเขตนิเวศต่างๆในดินแดนสองฟากฝั่งลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง นักวิชาการแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เชื่อว่าชนกลุ่มบรู นี้ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานในดินแดนลุ่มแม่น้ำโขงมากกว่า 5,000 ปี ชนในตระกูลนี้ ในดินแดนลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง มีชื่อเรียกอยู่หลายชื่อ เช่น บรูตรี บรูมกอก (Lao National Front for Construction, 2005, pp. 48-220) และหลายชนเผ่าในลาวใต้แถบจำปาศักดิ์ ก็เรียกตัวเองว่าบรู เช่นชาวละแ่ว ชาวกะตู เป็นต้น แต่โดยมากคนกลุ่มนี้จะถูกคนในตระกูลไท-ลาว ในสปป.ลาว เรียกรวมๆว่าชนชาติข่า ที่เป็นชื่อแห่งการเหยียดหยามลักษณะทางชนชาติ ซึ่งไม่ใช่ชื่อที่แท้จริงทางชนชาติที่พวกเขารักและภูมิใจ แต่เป็นชื่อสะท้อนให้เห็นลักษณะทางสังคมของชื่อชนชาติและประวัติศาสตร์แห่งการกดขี่ระหว่างเผ่าพันธุ์มนุษย์ (จิตร ภูมิศักดิ์, 2540, หน้า 311) จากหลักฐานทางเอกสาร กลุ่มชนชาติบรูอพยพเข้ามาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนราชอาณาจักรไทย ในช่วงปลายทศวรรษที่ 2300 หลังสงครามระหว่างรัฐแห่งลุ่มเจ้าพระยาและรัฐแห่งลุ่มแม่น้ำโขง (แสงเพชร สุพร, 2533, หน้า 22) ที่มีการกวาดต้อนชนพื้นเมือง-ชนชาติส่วนน้อยต่างๆจากฝั่งซ้ายมาอยู่ฝั่งขวาแม่น้ำโขง

8.2 นิเวศวัฒนธรรม ความงามแห่งภาษาและความซื่อสัตย์ของชนเผ่าแห่งภูเขา

ชาวบรู มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย มีภาษาและวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ภาษาที่มีลักษณะเฉพาะที่ใช้สื่อสารกันเฉพาะกลุ่มชนชาติ มีความเก่าแก่ยาวนานพอกับความเป็นมาของชนชาติ อันเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความเป็นตัวตนของชนชาติบรู นอกจากนี้ในลักษณะชีวพันธุ์ ชาวบรูดั้งเดิมมีผิวพรรณที่คล้ำแตกต่างไปจากคนในกลุ่มตระกูลไท-ลาว สายพันธุ์กรรมบรรพชนของชนชาติบรู เชื่อว่าเป็นการผสมระหว่างชนเผ่านิกริโตกับชนเผ่าออสตริคมีถิ่นฐานเดิมอยู่ในเขตประเทศอินเดีย (จิตร ภูมิศักดิ์, 2540, หน้า 237-238; เพียน เชื้อคำหุด, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2553) ด้านอัตลักษณ์ในทางนิเวศ ชนชาติบรู ชอบดำรงชีวิตในแหล่งธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีความสะอาดบริสุทธิ์ และสงบ (ยาง วงศ์กะโซ่, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มีนาคม 2553) ห่อมภูและลำห้วยอันบริสุทธิ์ คือ สถานที่ที่พวกเขาตั้งถิ่นฐานเดินทางแสวงหา เพราะเป็นแหล่งที่มีความอุดมสมบูรณ์ในทางนิเวศ มีอากาศและน้ำอันบริสุทธิ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง เป็นแหล่งอาหาร ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย เป็นรากฐานของเศรษฐกิจชุมชนพื้นฐาน ดังนั้นจะพบว่าชนชาติบรูส่วนมากที่ดำรงชีวิตในประเทศไทย มักอาศัยอยู่ตามหรือระหว่างห่อมภูเขา อยู่ใกล้ภู โดยเฉพาะเทือกภูพาน กล่าวได้ว่าชนชาติบรู มีอัตลักษณ์พิเศษ คือ ชอบสงบ มีวิถีชีวิต พึ่งพิงธรรมชาติอันบริสุทธิ์ สำนึกในบุญคุณของธรรมชาติ เคารพนับถือเทพและสิ่งศักดิ์สิทธิ์แห่งป่าและภูเขา คนกลุ่มนี้ทั้งสองฝั่งโขง จึงเรียกตนเองตามลักษณะพิเศษของชนชาติที่เกี่ยวข้องกับนิเวศชาติพันธุ์ว่า “บรู” ที่หมายถึงคนแห่งภูเขา (สุริยา รัตนกุล และคณะ, 2542, หน้า 1-5) ในเขตลุ่มแม่น้ำโขง ลุ่มน้ำสาละวิน ลุ่มแม่น้ำแดง ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามนิเวศห่อมภูเขา จะมีชนชาติกลุ่มนี้และเครือญาติที่กระจายข้ามพรมแดนรัฐชาติ ที่อาจถูกเรียกชื่อแตกต่างกันไปตามสภาพและลักษณะทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นขมุ ลัวะ กวย กวย ของ (จิตร ภูมิศักดิ์, 2540, หน้า 470-482) นอกจากนี้ชนชาติบรู ยังมีลักษณะพิเศษทางวัฒนธรรมคือให้ความสำคัญ

สำคัญกับความซื่อสัตย์ ซื่อสัตย์กับคำพูด ซื่อสัตย์กับพี่น้องของตน (มอง เชื้อคำหุด, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2553) เพราะฉะนั้นในสมัยการปฏิวัติประชาชน การเข้ามาเคลื่อนไหวของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) ในหมู่บ้านชาวบรู เขตดงหลวง จึงไม่ค่อยมีชาวบรู แจ้งข่าวให้เจ้าหน้าที่ได้จับกุมมวลชนปฏิวัติ (ยาง วงศ์กะโซ่, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มีนาคม 2553)

8.3 ประวัติศาสตร์และความขมขื่นของชนชาติบรูแห่งลุ่มน้ำโขง

“บรู” เป็นคำที่รู้จักกันใหม่ในแวดวงวิชาการและวงสังคมไม่นานมากนัก ยังมีได้เป็นที่ยอมรับและรู้จักกันในหมู่ประชาชน ทั้งในประเทศไทยและในระดับภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะทางมุกดาหาร นครพนม หรือสกลนคร เขาถูกรับรู้และถูกเรียกจากชนกลุ่มอื่นว่า “ข่า” และ “ข่าโซ่” แม้ว่าพวกเขาทั้งหลายจะพยายามแสดงออกและพยายามสื่อสารออกมาว่า เขาเป็นชาวบรูที่หมายถึง คนแห่งภูเขา มิใช่ “ข่า” มีศักดิ์ศรีและมีความเท่าเทียมกันกับชนชาติอื่นๆ (ถวิล เชื้อคำหุด, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2553) แต่ด้วยการที่เป็นคนส่วนน้อยและอยู่ไกล มิได้ครองอำนาจรัฐ รวมทั้งความเคยชิน จากยุคสังคมศักดินาคลาสสิกในสมัยล้านช้างและสยาม ที่สร้างให้เกิดคำว่า “ข่า” และร่วมสร้างสถาบันข้าทาสมาแต่โบราณ (จิตร ภูมิศักดิ์, 2540, หน้า 298-321) คำว่า “ข่า” จึงยังอยู่ปรากฏในสังคมและอยู่ในจารึกทางเอกสารทางวัฒนธรรมที่สำคัญของรัฐบาลแห่งจังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร ว่าในสองจังหวัดนี้ มีชนชาติข่า เป็นส่วนประกอบของประชาชนในจังหวัดนี้ อ้างด้วยความภาคภูมิใจว่าตนมีชนเผ่าต่างๆ อย่างหลากหลายด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ทั้งๆที่ชนพื้นเมืองกลุ่มนี้มีได้ยอมรับในชื่อชนชาติเช่นนี้ มันได้ตอกย้ำการเหยียดหยามและการมองเพื่อนมนุษย์มิใช่เพื่อนมนุษย์ มันเป็นความขมขื่นอย่างสุดซึ้ง (วี เชื้อคำหุด, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 4 พฤษภาคม 2553 ; เครือ วงศ์กะโซ่, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 พฤษภาคม 2553) และยังเป็นซากเดนศักดิ์นาที่เหลือไว้ให้ปรากฏเห็นในสังคมประชาธิปไตย ที่ยังพอเห็นภาพอันลางเลือน

ในประวัติศาสตร์ที่ชนกลุ่มหนึ่ง ถูกไล่จับและผูกร้อยคน เหมือนสัตว์เอามาทารุณกรรมหรือขายเป็นข้าทาส ให้กับเจ้านาย-ผู้ตีดินแดน ได้ใช้สอยและโขกสับตามอำเภอใจ คำว่า “ข้า” “ข้า-ข้าทาส” หรือ “สา” มิใช่ชื่อชนชาติ แต่มาจากคำในตระกูลภาษาไท-กะไดที่สรรคส์สร้างขึ้นเมื่อพวกชนกลุ่มตระกูลไท เคลื่อนย้ายลงมายังดินแดนลุ่มแม่น้ำโขงและลุ่มแม่น้ำแดงทางเหนือของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้โจมตีและยึดดินแดนของชนพื้นเมืองกลุ่มออสโตรเอเชียติก (มอญ-เขมร) และจับคนพื้นเมืองผู้แพ้สงครามระหว่างชนเผ่า มาเป็นข้าทาสหรือข้า (สุวิทย์ ธีรศาศวัต, 2543, หน้า146; จิตร ภูมิศักดิ์, 2540, หน้า 310-311) การเป็นทาส นอกจากเกิดขึ้นจากการสงครามแล้ว ในประวัติศาสตร์ลุ่มน้ำโขง ข้า (ทาส) ยังเกิดจากการเข้าไปตี หรือจับเอาชนพื้นเมืองมาเป็นข้า (ทาส) ในดินแดนลาวใต้ โดยอัญญา(พญา)ลาวและอัญญาทางไทยอีสาน มีทั้งตีจับมาใช้และจับมาขายเหมือนชาวแอฟริกาผิวดำในอเมริกา (จิตร ภูมิศักดิ์, 2540, หน้า337) แม้ปัจจุบันหลังการปฏิวัติของพรรคประชาชนปฏิวัติลาว ในปี พ.ศ.2518 ของสปป.ลาว จะพยายามสร้างความเสมอภาคแก่ชนเผ่าต่างๆ ว่ามีความเสมอกันห้ามถูกเหยียดหยาม อันเป็นความพยายามแก้ปัญหาของประเทศสังคมนิยม ที่มีชนพื้นเมืองอยู่ในพื้นที่รวมไปถึงในประเทศยุโรป (Wolchik, 1985) แม้คำว่าข้าจะเลือนหายไปจากอักษร แต่ในจิตสำนึกของคนลาวเทิง ที่พูดภาษาตระกูลนี้ทั้งหมด ก็ยังมีอาจสลับคำว่าข้าออกไปจากจิตสำนึกของพวกเขา เขายังรับรู้ตัวเองเคยถูกเรียกว่าข้ามาก่อน และในกลุ่มคนลาวลุ่ม ที่เป็นชนชาติหลักในตระกูลไท-ลาว ก็ยังหายอมรับว่าพวกเขา มีความเท่าเทียมกับคนลาวลุ่มที่เป็นชนกลุ่มหลักของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไม่ ในขณะที่เดียวกันชนชาติกลุ่มนี้ทั้งสองฝั่งโขง ทั้งในราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ต่างพยายามต่อต้านวาทกรรม “ข้า” โดยพยายามบอกผู้คนทั่วไปว่า ชนชาติเรา คือ “บรู” คนแห่งภูเขา (จากการเดินทางสัมภาษณ์ผู้คนสองฟากโขง พฤษภาคม-ตุลาคม 2553) เพราะในฝั่งขวาแม่น้ำโขง ดินแดนราชอาณาจักร

ไทย ในประวัติศาสตร์ทางสังคม ชนชาติพื้นเมืองกลุ่มนี้ เคยถูกเหยียดหยามเป็นอย่างยิ่ง พื้นองชนชาตินี้ กล่าวถึงประวัติศาสตร์ระยะต้นในการเป็นสมาชิกภาพของสยาม ด้วยความน้อยเนื้อต่ำใจและเจ็บช้ำน้ำใจ “ไปอันใดกะตาม ถ้าเป็นข้าเขาถูก ถ้าเป็นข้า เห็นหน้ากะถูก ไปยังกะตาม หากเป็นข้า...” (เพียน เชื้อคำหุด, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2553)

8.4 จิตสำนึกแห่งชนชาติส่วนน้อยทางประวัติศาสตร์ กับขบวนการปฏิวัติ

การถูกเหยียดหยามที่มีต่อเพื่อนมนุษย์และการให้ชื่อของชนชาติอื่นในลักษณะที่ต่ำ จิตร ภูมิศักดิ์ (2540, หน้า 240) เสนอว่ามาจากลักษณะพื้นฐานสังคมด้านที่หนึ่ง ความหมายที่ต่ำ กล่าวคือ ชนชาติที่เจริญกว่าหรือมีฐานะปกครองทางการเมืองในสังคม มักจะเรียกชนชาติที่ล่าช้ากว่าหรืออยู่ภายใต้อำนาจการปกครองของตนด้วยชื่อที่มีความหมายต่ำทราวมหรือเหยียดหยาม ถูก ความรู้สึกถูกเหยียดหยาม จะปรากฏออกมาเป็น 2 ด้านใหญ่ๆ คือ การถูกกดขี่ทางเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ ในลักษณะที่ไม่ยอมรับว่าชนชาติที่มีระดับความเจริญต่ำกว่าตนเป็นคน อีกประการหนึ่ง คือ การถูกกดขี่โดยฐานะทางสังคม แม้จะยอมรับว่าชนชาติอื่นๆเป็นคน แต่วัดระดับชั้นของคนแต่ละชนชาติด้วยฐานะทางสังคมของชนชาตินั้นๆ แต่สิ่งที่ชี้ขาดการวัด คือ อำนาจปกครองทางการเมือง ชนชาติที่กุมอำนาจปกครองทางการเมือง เป็นผู้อยู่สูงกว่า และเรียกชนชาติที่อยู่ภายใต้การปกครองทางการเมืองของตน มีความหมายว่า ชี้ช้า คนป่าเถื่อน ไร้ความเจริญ เป็นต้น ลักษณะการถูกกดขี่ชนชาติส่วนน้อยเหล่านี้ก็หาได้เกิดขึ้นเฉพาะชนชาติเหล่านี้เสียเท่านั้น คนตระกูลไท (ไต,จ้วง) ที่เป็นชนชาติพื้นเมืองส่วนน้อยในจีน ก็ถูกจีน “ฮั่น” ถูกกว่าเป็นพวกป่าเถื่อน “ไปเยว” มาแล้วเช่นกัน

แต่การที่มนุษย์ถูกธรรมชาติสร้างมาให้มีความเท่าเทียมกัน มีจิตใจที่เท่าเทียมกัน ไหนเลยจะกดขี่กันได้ตลอดไป จึงนำไปสู่การเคลื่อนไหวต่อต้าน ลุกขึ้นสู้ โดยใช้อุดมการณ์แห่งความทุกข์ร่วมกันในการต่อสู้เพื่อการ

ปลดปล่อยในทุกรูปแบบ และปรากฏการณ์ที่ชนชั้นปกครอง กดขี่ชนชาติส่วนน้อยต่างดั่งกล่าว นำไปสู่การเคลื่อนไหวเพื่อก่อให้เกิดอิสระภาพจากรัฐมาแล้ว (Levinson,1998) และความแตกต่างในทางเชื้อชาติความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ยังเป็นพื้นฐานสำคัญของการสถาปนาพรรคการเมือง อำนาจรัฐแห่งชนชาติ (Dawson, 1997; Slann,1974) ทั่วโลก

ด้วยจิตสำนึกของการเป็นชนชาติส่วนน้อย การถูกเอารัดเอาเปรียบดูถูกเหยียดหยาม ตลอดมาตั้งแต่สมัยศักดินาล้านช้าง เมื่อตกอยู่ภายใต้การปกครองของราชอาณาจักรไทย ซึ่งจิตสำนึกของพวกเขายังมีความรู้สึกว่าเป็นพวกอื่นคล้ายๆกับคนอีสานกลุ่มอื่นว่ามีความสัมพันธ์กับทางล้านช้างมากกว่าทางกรุงเทพฯ ทั้งที่เคยถูกเหยียดหยามจากลาวล้านช้าง แต่คนกลุ่มนี้ มีความเจ็บช้ำทางชนชาติหนักกว่าชนชาติอื่นๆ พวกเขาถูกเหยียดหยามสองชั้น กล่าวคือ ทั้งจากระหว่างชนชาติที่อยู่ใกล้เคียง ไม่ว่าจะเป็นลาว ผู้ไท ที่เป็นกลุ่มตระกูลไท และจากรัฐส่วนกลาง เพราะฉะนั้นจิตสำนึกหรือพลังของการปฏิวัติ ที่ต้องการปลดปล่อย ของคนในชนชาตินี้จึงเข้มข้นและมีอยู่สูงกว่าชนชาติส่วนน้อยอื่นๆ (เครือ วงศ์กะโช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 พฤษภาคม 2553) การกดขี่ของชนชั้นปกครองไม่ว่าจะเป็นจากลาว สยาม และฝรั่งเศส ที่มีต่อชนพื้นเมืองกลุ่มนี้ จึงมักถูกตอบโต้กลับด้วยการก่อกบฏ และการต่อสู้ทางการเมือง ในดินแดนลุ่มแม่น้ำโขง จารึกเป็นประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อปลดปล่อยจิตวิญญาณเสรีชนของชนชาติพื้นเมืองกลุ่มนี้ตลอดมา

8.5 ขบวนการอภิวัฒน์สังคมของชนชาติพื้นเมืองส่วนน้อยในดินแดนลุ่มแม่น้ำโขง

ก่อนการเคลื่อนไหวและการก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์แห่งอินโดจีนของโฮจิมินห์ ชนชาติพื้นเมือง “ชา-บรู” ที่ถูกกดขี่ เอารัดเอาเปรียบในดินแดนลุ่มแม่น้ำโขง อันเป็นผลจากวิวัฒนาการของความเป็นรัฐที่เกิดจากการทำสงครามและปล้นสดมภ์ จับผู้แพ้ม้าเป็นข้าทาส รวมไปถึง เกิดจากการเข้าไปตี หรือ จับเอาชนพื้นเมืองมาเป็นข้า (ทาส) ของเจ้าศักดินาแห่งลุ่มน้ำโขง

(จิตร ภูมิศักดิ์, 2540, หน้า 337) ได้ลุกขึ้นต่อสู้หลายครั้ง ดังที่ปรากฏในประวัติศาสตร์ชุมชน เรื่อง กบฏชานนา เช่น การต่อสู้ของเจ้าเชียงแก้ว ใน ปี ค.ศ.1791 ซึ่งเป็นการลุกขึ้นสู้ของพี่น้องชาวระแคว จะราย และกระเซิง พวกเขาถูกเอารัดเอาเปรียบมาก เพราะเป็นคนพื้นเมืองที่ยังดำรงการผลิตแบบเก่า (ที่ล่าหลัง) ไม่มีรัฐ (อำนาจรัฐ) เป็นของตนเอง อยู่ภายใต้การปกครองของศักดินาลาวและศักดินาไทย เชียงแก้ว ได้ยกกองกำลังของชาวชนพื้นเมือง เข้ายึดเมืองจำปาศักดิ์ (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา, 2540, หน้า 107; สุวิทย์ ธีรศาสตร์, 2543, หน้า 97-98) อีกครั้งสำคัญ คือ การต่อสู้เจ้าสาเกียดโง้ง เมื่อปี ค.ศ.1820 สาเกียดโง้ง แสดงตัวเป็นท้าวเจืองอดีตวีรบุรุษของคนลุ่มแม่น้ำโขง อ้างว่ามีวิชาฤทธาภาพ จะปลดปล่อยชนพื้นเมืองเหล่านี้ให้อยู่ดีมีสุข หากได้ครองจำปาศักดิ์ ทำให้พี่น้องชนพื้นเมืองกลุ่มนี้พร้อมเพรียงใจกันออกรบเพื่อเจ้าสาเกียดโง้ง ผู้นำแห่งชนชาติของเขา เขาพากองกำลังผสมชนพื้นเมืองประมาณ 6,000 คนเศษ บุกเผาเมืองนครจำปาศักดิ์ แต่การต่อสู้ครั้งนั้นไม่ประสบความสำเร็จ พวกเขาถูกปราบทำให้ชาวพื้นเมืองกลุ่มนี้ที่ถูกเรียกว่า “ชา” ที่มีจำนวนประมาณ 300,000 คน ลดลงจำนวนมาก (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา, 2540, หน้า108; สุวิทย์ ธีรศาสตร์, 2543, หน้า 99-105) อย่างไรก็ตามแม้ชนชาติตระกูลนี้จะถูกปราบทั้งจากราชสำนักลาวและราชสำนักสยาม ต้องดำรงชีวิตหลีกเลี่ยงตามป่าเขา และถูกอัญญาลาว-สยามไล่จับและตีมาขายเป็นข้าทาส แต่พวกเขาก็หาได้ยอมให้มีการถูกกดขี่ขูดรีด ต่อไปไม่ และในประวัติศาสตร์แห่งการวิวัฒน์ในดินแดนลุ่มแม่น้ำโขง หากชนกลุ่มลาว,ไทยหรือเวียดนามไม่ ที่ลุกขึ้นมาเป็นผู้นำในการต่อต้านมหาอำนาจตะวันตกเป็นชนชาติแรกๆ จะเห็นว่า คนตระกูลนี้เอง ที่ถูกเรียกรวมๆว่า “ชา” เป็นผู้คนกลุ่มแรก ที่รวมกลุ่มกันต่อสู้กับนักล่าอาณานิคมฝรั่งเศสอย่างเหนียวแน่นและยิ่งใหญ่ ภายใต้การนำของพ่อ กะดวด องค์กรแก้ว องค์กรมมะดำ ในช่วงทศวรรษ 19 ก่อนการก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์อินโดจีนและพรรคประชาชนปฏิวัติลาว เป็นมูลเชื้อและแบบอย่างการ

ปฏิวัติประชาชนในแผ่นดินลาวล้านช้างในระยะเวลาต่อมา

8.6 พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยกับชนชาติส่วนน้อยแห่งเทือกเขาภูพาน

หลังการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานจากฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง ยังดินแดนเทือกเขาภูพาน ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น พวกเขาเลือกเข้าไปตั้งถิ่นฐานในป่าลึกห่างไกลผู้คน แต่มีธรรมชาติ ที่สะอาด บริสุทธิ์ ไม่ว่าจะแหล่งน้ำ ป่าไม้ อันเป็นแหล่งที่มีความมั่นคงทางนิเวศ (ecological security) สามารถรองรับชุมชนพวกเขา ชนเผ่าที่มีประชากรจำนวนไม่มาก นอกจากพึ่งพาธรรมชาติเป็นหลัก ยังปลูกข้าวไร่ เจริญ ปลูกพืชผักหากินกับภูผา หายของป่า พึ่งพาธรรมชาติ “เอ็ดหอมเกี้ยว ห่อมตุ้ม เขี้ยอะแยน อะเรียงกะมอ” อยู่ระหว่างหอมหัวหอมภู ในขณะเดียวกัน อยู่อย่างเจียมเนื้อเจียมตัว เพราะตัวเองเป็นชนชาติส่วนน้อย และเป็นชนชาติที่พูดภาษาไม่เหมือนชนชาติ ผู้เป็นชนชั้นปกครอง ผิพรรณแตกต่างไปจากพวกเขา รับรู้ว่าจะถูกเหยียดหยามจากชนชาติใกล้เคียงในแถบกลุ่มภูพาน เคยหวังและรอสังคมอุดมคติ “พระศรีอารีย์” ในวันหน้าอันมีลักษณะคล้ายคลึงกับสังคมชานาโบราณที่มีความรู้สึกคับข้องใจดังคำสอนที่ยังฝังอยู่ในความทรงจำของคนชาวยุโรป “เอ็ดหอมเกี้ยว ห่อมตุ้ม เขี้ยอะแยน อะเรียงกะมอ ให้อยู่หอมภู ห่อมผา กินปลากั้งกะปูหิน รอพ่องค์ด้ามาโปรดชนชาติบูรเฮา จึงลืมิความเท่าเทียมกับชนชาติอื่น ” (มอง เชื้อคำหุด, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 20 เมษายน 2553) พวกเขาอาศัยออกแรงงาน พึ่งพาภูผาป่าเขาเป็นหลัก เอาหลังสู้ฟ้า เอาหน้าสู้แดด เป็นสังคมชานาที่อยู่ในลักษณะของชนชั้นระดับล่าง หรืออาจเป็นชนชั้นสามที่รองจากชนชั้นปกครองในบางกอกและกลุ่มคนลาวหรือผู้ไท ในเมือง ดังนั้นเมื่อมีการลงมาเคลื่อนไหวของปัญญาชนแห่งพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) อาศัยประเด็น การกดขี่ทางเชื้อชาติ การถูกปล่อยปะละเลยถูกเอาเปรียบ ที่สอดคล้องกับความเป็นจริง

มาตลอดประวัติศาสตร์อันยาวนานของชาตินี้ ฉะนั้นไฟของการปฏิวัติของชาตินี้ จึงติดง่าย และพร้อมจะยื่นหยัดต่อสู้เพื่อความเสมอภาค อย่างเหนียวแน่นมากกว่าชนชาติส่วนน้อยอื่นทั่วไป

“ชนชาติเฮามันถูกทอดทิ้ง ถูกเอาเปรียบและถูกดูถูกเหยียดหยาม มากมายกว่าชนชาติอื่นอย่างผู้ไท หรือลาว เมื่อมีพคท. มาปลุกกระดม มันจึงง่ายเพราะเขาพูดในเรื่องการกดขี่ทางเชื้อชาติ มันตรงใจเฮา เขามาจุดประกาย ...ชนชาติเฮาเหนียวแน่นต่ออุดมการณ์การปฏิวัติ เมื่อออกป่า เราออกป่าทั้งหมู่บ้าน...” (เครือวงศ์กะไซ่, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 6 พฤษภาคม 2553)

การเข้ามาเคลื่อนไหวของนักปฏิวัติครั้งแรกเกิดขึ้นที่กลาง ต.ดงหลวง อ.นาแก จ.นครพนมประมาณปี พ.ศ. 2495 โดยผู้ปฏิบัติงานของพรรคคอมมิวนิสต์ฯ ที่เข้ามาฝังตัวในหมู่บ้านดงหลวง ก่อนเหตุการณ์วันเสียปืนแตก ปี พ.ศ. 2508 ที่เรณูนคร คนละฝั่งภูพาน การใช้ชุมชนกลุ่มตระกูลบูร ในเขตดงหลวง เคลื่อนไหวอย่างเงียบๆ ในชุมชนชายขอบ-ชนพื้นเมืองนี้ ได้กระจายแนวคิดการต่อสู้เพื่อปลดปล่อยจิตวิญญาณแห่งเสรีภาพกระจายออกมาตามหมู่บ้านชนชาติบูรกลุ่มต่างๆอย่างรวดเร็ว ต่อมาหลังการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2504 มีการนำแนวทาง “ป่านำบ้าน” หรือ “ป่าล้อมเมือง” ลงมาเคลื่อนไหวสร้างฐานที่มั่นในเขตภาคอีสานตอนบน โดยสหายนาระดับกรมการเมืองของพรรค เช่น เจริญ วรรณงาม หรือมิตร สมานันท์ เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) อดีตนิสิตเก่าแผนกการศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (พ. เมืองชมพู, 2532, หน้า 109-111) การเข้ามาเคลื่อนไหวเพื่อสร้างเขตฐานที่มั่นและเขตปลดปล่อยอำนาจรัฐของ พคท. ในชุมชนชาวยุโรปที่มีพื้นฐานสภาพนิเวศในหอมภู ป่าเขา เหมาะสมทั้งเป็นที่หลบเจ้าหน้าที่ เป็นแหล่งอาหาร แหล่งอาศัย สอดคล้องกับแนวคิดป่าล้อมเมือง การอยู่ในชุมชนชาวยุโรปที่มีมูลเชื่อของการเข้าร่วมการปฏิวัติเพื่อปลดปล่อยจิตวิญญาณอันอิสระของชาติอยู่แล้ว นับว่าเป็น

ประโยชน์ต่อ พทท.อย่างยิ่ง เพราะอยู่ในท่ามกลางสังคมชนบทที่มีผู้คนมากมาย ได้ข้าวปลาอาหาร ได้ความปลอดภัย จากความซื่อสัตย์ของชาวบ้าน การปิดลับอันเป็นลักษณะเด่นของชนชาตินี้ (ยาง วงกะโซ่, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มีนาคม 2553) ในขณะที่ชนพื้นเมืองก็เห็นว่าความทุกข์ โดยเฉพาะในทางจิตใจ จากการถูกเหยียดหยามในทางชนชาติ ที่มาคู่กับประวัติศาสตร์ของชนชาติบรู ในลุ่มน้ำโขง พทท.จะช่วยเหลือและปลดปล่อยให้ ในขณะที่เดียวกันทาง พทท.ก็ต้องการมวลชน ต้องการฐานที่มั่นทั้งทางการทหารและทางการเมือง เพื่อเป็นฐานทัพของพรรค และโอกาสสงครามประชาชนจะได้รับชัยชนะ (สายหยุด เกิดผล, 2537, หน้า 31) ซึ่งสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ต่างๆทั่วโลก โดยเฉพาะในยุโรปตะวันออกก็มักมีมวลชนพื้นฐานเป็นกลุ่มชาติพันธุ์-ชนชาติพื้นเมือง (Dawson,1997; Wolchik, 1985) เป็นพื้นฐานสำคัญเช่นนี้

8.7 กองทัพปลดแอกประชาชนแห่งประเทศไทยและสภาพชุมชนชาวนาปฏิวัติแห่งภูพาน

กองทัพปลดแอกประชาชนแห่งประเทศไทย (ทปท.) เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2512 เป็นครั้งแรก ที่บริเวณลุ่มภูพาน อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร ในเขตนิเวศชนชาติพื้นเมืองกลุ่มนี้ และในวันที่ 16 กันยายน 2516 ชุมชนในเขตวัฒนธรรม “บรู” เดียวกันนี้ ที่ประกอบไปด้วยชุมชน 7 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านนาหลัก บ้านดัว บ้านหนองหมู บ้านหนองคอง บ้านพังแดง บ้านโพนไฮ และบ้านมะนาว ซึ่งขณะนั้นยังขึ้นกับ ต.ดงหลวง อ.นาแก จ.นครพนม ถูกประกาศให้เป็น “เขตปลดปล่อยจากอำนาจรัฐไทย” และอยู่ภายใต้อำนาจการปกครองของ พทท. ไม่ขึ้นกับรัฐไทย (พ. เมืองชมพู, 2532, หน้า 307; เสา เชื้อคำหุด, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 3 พฤษภาคม 2553) ชาวยุทธทุกคน ที่อยู่ในหมู่บ้าน เป็นส่วนหนึ่งของพรรคฯ ดำรงชีวิตภายใต้ระเบียบบริหาร ที่ถูกวางไว้และขึ้นนำโดยพรรคฯ เป็นต้นว่า กำหนดให้ตื่นนอน เวลา 05.30 น. แล้วฝึกกายบริหาร ฟังวิทยุของพรรคฯ แล้ว

แยกย้ายไปกันไปทำมาหากินตามปกติของตน ตกเย็นเวลา 17.00-18.00 น. เข้ารับการศึกษาแบบรวมหมู่ ฟังการอภิปรายปัญหาจากหน่วยนำในป่า และเข้านอนเวลา 21.00 น. มวลชนที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ต้องเข้าร่วมประชุมประจำเดือน เพื่อสรุปผลงานเสนอหน่วยนำในป่า และทำการสำรวจวิจารณ์สมาชิกในหมู่บ้าน ด้านการทหารเยาวชนทุกคนที่มีอายุตั้งแต่ 16 ถึง 30 ปี ต้องสมัครเป็นทหารบ้าน หลังการฝึก จะได้รับการติดอาวุธเข้าประจำหน่วย น.จ.บ. มวลชน หญิง-ชาย จะแต่งงานกันได้ต้องมีอายุ 20 ขึ้นไป เป็นต้น (ประชา สุจิตรธรรม, 2519, หน้า 98-103; สมจัน เชื้อคำหุด, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 2553)

แต่อย่างไรก็ตามเขตฐานที่มั่นที่ทางพทท.และชนชาติพื้นเมือง กลุ่มนี้ร่วมกันสร้างสังคมใหม่ สามารถดำเนินการ ตามความต้องการเพียงประมาณ 6 เดือนทางรัฐบาลส่งกองกำลังเข้ามายึดพื้นที่คืน โดยเฉพาะหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 แม้จะมีการตอบโต้จากทหารฝ่ายพทท.ที่เป็นกองกำลังป้องกันเขตปลดปล่อยอยู่ในหมู่บ้าน แต่ในที่สุดกองกำลังของฝ่ายรัฐ เข้ามายึดและยึดฐานทัพในหมู่บ้านได้ตั้งแต่ต้นปีพ.ศ. 2517 (พ. เมืองชมพู, 2532, หน้า 309-323; สมจัน เชื้อคำหุด, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2553) แต่หมู่บ้านทั้ง 7 หมู่บ้านก็หามีคนอยู่ไม่ พี่น้องชาวยุทธทั้งเผ่าแก่ หัวหน้าครอบครัว เยาวชน และเด็ก ได้หนีเจ้าหน้าที่และรัฐไทย เข้าป่าไปอยู่ร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์ฯ ในป่าแห่งภูพาน

การเข้าไปดำรงชีวิตในป่าของชาวยุทธตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2516 ทั้ง 7 หมู่บ้านและอยู่ภายใต้การดูแลของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย เป็นคนของพรรคฯ มิใช่คนของรัฐ นับเป็นปรากฏการณ์แห่งประวัติศาสตร์ชาติไทยที่สำคัญยิ่ง มีการตั้งชุมชนหมู่บ้านในป่าบนภูพาน แยกกันไปตามหมู่บ้านเดิม ร่วมทำการผลิตแบบนารวมในป่า มีคณะกรรมการพรรคระดับหมู่บ้านดูแลและใช้ระเบียบของพรรคฯ แต่การที่คนจำนวนมากที่มีทั้งเด็ก คนชรา เข้าไปอยู่ในป่าบนภู

และอยู่ด้วยการเคลื่อนย้ายตลอด นับเป็นความลำบากของประชาชนอย่างยิ่ง ทั้งมีคนเจ็บและคนตาย (เสาชื่อคำหุด, 3 พฤษภาคม 2553; ยาง วงศ์กะโช, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 มีนาคม 2553) ในขณะเดียวกัน เป็นความลำบากใจของทางพรรคฯ ที่เห็นสภาพการณ์แบบนั้น ที่คอยหลบหลีกการปะทะกับเจ้าหน้าที่ เพราะเกรงประชาชน จะได้รับอันตราย ในที่สุดเลขาธิการพรรคฯ ซึ่งขณะนั้นประจำอยู่เขตภาคเหนือทราบภาวะการณ์ดังกล่าว จึงมีข้อเสนอ ส่งมายังเขตงานดงหลวง เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2518 โดยมีสาระสำคัญต่อมวลชนปฏิวัติครั้งนั้นว่า “ให้มวลชนกลับบ้าน พื้นฟูฐานะที่ชอบด้วยกฎหมายของพวกเขา เหลือแต่เจ้าหน้าที่ไม่กี่คนของ “อำนาจรัฐใหม่” ที่ยังต้องอยู่ในป่า ด้านหนึ่งเพื่อรักษาความสัมพันธ์กับมวลชน อีกด้านหนึ่งเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกจับกุม” (พ.เมืองชมพู, 2532, หน้า 330-331) แม้ว่าต่อมาคนเผ่า คนแก่ เด็กเล็ก เยาวชน ที่ไปอยู่ในป่าจะเดินทางกลับคืนสู่หมู่บ้านกลับมาเป็นคนของราชอาณาจักรไทย แต่พวกเขายังรอความหวังและสังคมอุดมการณ์หรือสังคมอุดมคติแห่งชนชาติบูร ที่พึงจะมีขึ้นในชุมชนบ้านป่า -ห่อมห้วยภูเขาอย่างแท้จริง

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ดินแดนลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง เป็นดินแดนที่มีกลุ่มชนเข้ามาตั้งถิ่นฐานมายาวนานตั้งแต่ยุคก่อนการสถาปนารัฐชาติ ชนพื้นเมือง ล้วนมีภาษาและวัฒนธรรมเป็นของตนเอง รวมทั้งชนชาติบูร การกดขี่ ชูตรีตทางเศรษฐกิจ และทางสังคมของชนชั้นปกครองที่มีต่อชนพื้นเมือง เป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการลุกขึ้นต่อสู้โดยอิสระ และร่วมการปฏิวัติทางสังคมกับพรรคคอมมิวนิสต์ฯ ในประวัติศาสตร์ของดินแดนลุ่มแม่น้ำโขง จึงเป็นเขตแดนที่มีการลุกขึ้นต่อสู้เพื่อแสวงหาความเป็นธรรมของชนพื้นเมืองในรูปแบบต่างๆ หลายยุคสมัย การเข้ามาเคลื่อนไหวของพรรคฯ ในลุ่มภูพานและได้กลุ่มชน

เหล่านี้เป็นมวลชนปฏิวัติทั้งระดับสูงและระดับพื้นฐาน ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของขบวนการปฏิวัติทางสังคมของชนชาติกลุ่มนี้ ซึ่งพรรคฯ ได้รับประโยชน์ จากการสนับสนุนของชนพื้นเมือง จนสามารถสร้างฐานที่มั่นและกองทัพปลดแอกประชาชน

บทความนี้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่า มนุษย์แต่ละชนชาติ-ชนเผ่า มีศักดิ์ศรี มีความสามารถ และอัจฉริยภาพที่เท่าเทียมกัน หากได้รับโอกาส จะสามารถพัฒนาตนเอง-ชุมชนอย่างเต็ม รัฐโดยเฉพาะในระดับท้องถิ่นทั่วประเทศ ควรจะยกเลิกถ้อยคำ ชื่อชนเผ่าที่ปรากฏในสารานุกรมจังหวัด ที่จะเป็นการสร้างความสะเทือนใจให้กับชนพื้นเมืองกลุ่มต่างๆ และให้สิทธิในการแสดงออกในด้านภาษาและวัฒนธรรม อย่างเท่าเทียมกับภาษาจากส่วนกลาง ยกย่องเชิดชูภาษาพื้นเมืองของพวกเขา ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ที่มีกลุ่มชนพื้นเมืองในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศ รัฐควรส่งเสริมให้มีการฟื้นฟูวิถีวัฒนธรรมของชนพื้นเมืองทั้งระบบอย่างจริงจังกว่าที่เป็นอยู่ และในอนาคต ควรจะส่งเสริมการวิจัย แนวทางการฟื้นฟูวิถีวัฒนธรรมของชนชาติพื้นเมืองที่เหมาะสมในบริบทแห่งรัฐประชาชาติที่ทุกชนชาติ-ชนเผ่าควรอยู่ร่วมกันอย่างมีศักดิ์ศรี ซึ่งประชาชนชนพื้นเมืองทุกเผ่า พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือสนับสนุนและร่วมสร้างสรรค์สังคมอันสงบสุขและมีความเป็นธรรม เพื่อความเป็นเอกภาพ สามัคคีภาพแห่งประเทศไทยของเรา

เอกสารอ้างอิง

- จิตร ภูมิศักดิ์. (2540). *ความเป็นมาของคำสยาม ไทย ลาว และขอม และลักษณะทางสังคมของชื่อชนชาติ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย.
- จิตรกร โพธิ์งาม. (2536). *โลกทัศน์ของชาวบูรพบ้านเวินบีก อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี*. ปรินญา นิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดี (เน้นมนุษย์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2540). *วัฒนธรรมไทยกับขบวนการเปลี่ยนแปลงสังคม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และประนุช ทวีพยา. (2527). *อุดมการณ์ผู้มีบุญอีสาน*. ใน พรเพ็ญ อันตรกูลและอัจฉราพร กุมุทพิสมัย (บรรณาธิการ), *ความเชื่อพระศรีอารีย์และกบฏผู้มีบุญในสังคมไทย*. (หน้า224-253). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์.
- ฉลอง สุนทรวาณิชย์. (2527). *ความเชื่อในเรื่องพระศรีอารีย์และกบฏในภาคอีสาน ข้อสังเกตเบื้องต้นเกี่ยวกับอุดมการณ์และผู้นำ*. ใน พรเพ็ญ อันตรกูลและอัจฉราพร กุมุทพิสมัย (บรรณาธิการ), *ความเชื่อพระศรีอารีย์และกบฏผู้มีบุญในสังคมไทย*. (หน้า22-32). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์.
- ประชา สุจริตธรรม. (2519). *เหตุเกิดที่นาแก*. กรุงเทพฯ: พิทักษ์ประชา.
- ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. (2539). *ภูมิปัญญาในเวศวิทยาชนพื้นเมือง: ศึกษากรณีชุมชนกะเหรี่ยงในป่าหุบใหญ่เนตรศวร*. พิมพ์ครั้งที่1. นนทบุรี: สำนักพิมพ์โลกดุษฎีภาพ.
- ปรีชา ควินทร์พันธ์.(2548). *ปัญหาการเมืองใหม่ ศาสนาชาติพันธุ์-ชาตินิยม และความรุนแรง*. กรุงเทพฯ: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พ. เมืองชมพู. (2532). *สู่สมรภูมิภูพาน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- พิสิษฐ บุษย์ไชย. (2545, มกราคม-มีนาคม). *ชาวบรูจังหวัดมุกดาหาร*. *สารรักษ์ศิลป์*, 2(2), 5-17.
- ภัททิยา ยิมเรวัต. (2525, กรกฎาคม-ธันวาคม). *ระเบียบ: งานบุญของชาวบรู*. *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*, 2(1), 85-93.
- ยศ สันตสมบัติ และคนอื่นๆ. (2547). *นิเวศวิทยาชาติพันธุ์ทรัพยากรชีวภาพและสิทธิชุมชน*. พิมพ์ครั้งที่ 1 .เชียงใหม่: ศูนย์ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน. คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมโชติ อ่องสกุล. (2527). *กบฏผู้วิเศษ: ผู้มีบุญในภาคใต้*. ใน พรเพ็ญ อันตรกูลและอัจฉราพร กุมุทพิสมัย (บรรณาธิการ), *ความเชื่อพระศรีอารีย์และ กบฏผู้มีบุญในสังคมไทย*. (หน้า 148-169). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์.
- สายหยุด เกิดผล. (2537). *บทเรียนใคร*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.

- สุริยา รัตนกุลและคนอื่นๆ. (2542). *ประมวลองค์ความรู้เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยที่พูดภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุมิตร ปิติพัฒน์. (2549). *ลุ่มน้ำโขง: ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ในชาลววิทย เกษตรศิริ และกัมปนาท ภัคดีกุล (บรรณาธิการ), ลุ่มน้ำโขง วิกฤต และทางออก*. (หน้า 232-255). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโตโยต้า, ประเทศไทย.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2546). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ ธีระศาสตร์. (2543). *ประวัติศาสตร์ลาว 1779-1975*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์.
- แสงเพชร สุพร. (2533). *โลกทัศน์กลุ่มชาติพันธุ์โซ่: กรณีบ้านหนองยาง ต.ชะโนด อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกไทยคดีศึกษา (เน้นมนุษยศาสตร์), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- อภิวัฒน์ วิลาวัตีกร. (2547). *ชาวปาดิสต้า กองทัพปลดปล่อยแห่งเม็กซิโก*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์
- Daley, P. (2006). Ethnicity and political violence in Africa: The challenge to the Burundi state. *Political Geography*, 25(6), 657-679.
- Dawson, J. I. (1997). Ethnicity, ideology and geopolitics in Crimea. *Communist and Post-Communist Studies*, 30(4), 427-444.
- Fenster, T. (1996). Ethnicity and citizen identity in planning and development for minority groups. *Political Geography*, 15(5), 405-418.
- Hiebert, D. (1991). Class, ethnicity and residential structure: The social geography of Winnipeg, 1901-1921. *Journal of Historical Geography*, 17(1), 56-86.
- Lao National Front for Construction. (2005). *The Ethnic Groups in Lao P.D.R.* Department of Ethnicity. Lao. P.D.R.
- Levinson, D. (1998). *Ethnic Group Worldwide A ready Reference Handbook*. Arizona: The Oryx.
- Lust, A. (2010). *Nature or nurture? Ethnicity and nationalism in post-communist Europe*. *Political Geography* In Press, Corrected Proof.
- Slann, M. W. (1974). Ideology and ethnicity in Israel's two communist parties: The conflict between Maki and Rakah. *Studies In Comparative Communism*, 7(4), 359-374.
- Wolchik, S. L. (1985). Ethnicity and politics in communist states. *Studies In Comparative Communism*, 18(2-3), 181-189.